

Hevosen kastraatio – kirjallisuuskatsaus

Equine castration – Review

YHTEENVETO

Kastraatio on yksi yleisimmistä hevosille tehtävistä leikkauksista. Kastraatiotekniikoita on useita ja hevosen anestesia voidaan toteuttaa monella eri tavalla. Hevosen kastraatiotekniikan valintaan vaikuttavat eläinlääkärin kokemus, saatavilla oleva välineistö ja tilat sekä omistajan toiveet ja budjetti. Myös hevosen rotu, ikä ja rahallinen arvo sekä mahdollinen treeniohjelma voivat vaikuttaa valintaan. Yleisimmät tavat kastroida hevonen ovat rauhoitetun, seisovan hevosen leikkaus kotitallilla paikallispuudutuksessa ja kastraatio yleisanestesiassa hevosklinikalla tai -sairaalassa. Yleisanestesia ja leikkaussaliolosuhteet mahdollistavat erilaisten tekniikoiden käytön sekä ihon sulkemisen. Komplikaatoriski on suurempi, kun kastraatio tehdään seisovalle hevoselle tallilla kuin jos se tehdään leikkaussalissa. Yleisimmät kastration komplikaatiot ovat leikkausalueen turvotus, serooma ja infektio. Laparoskooppista kastratiota ja immunokastratiota voidaan käyttää erityistilanteissa. Molempiin liittyy epävarmuustekijöitä ja valtaosalle hevosista avoleikkaus on edelleen parempi valinta.

YDINKOHDAT

- Lieviä komplikaatioita esiintyy useammin seisaaltaan rauhoituksessa ja paikallispuudutuksessa tehdyn kuin aseptisesti leikkaussalissa tehdyn kastration jälkeen.
- Yleisimmät kastration postoperatiiviset komplikaatiot ovat leikkausalueen turvotus, serooma ja infektio.
- Laparoskooppinen kastratio ja immunokastratio soveltuvat käytettäviksi erityistapauksissa.
- Leikkauskomplikaatioiden syntyn voi vaikuttaa hevosen iän ja rodun lisäksi käytetty leikkaustekniikka.

Käsikirjoitus tuli toimitukseen 8.2.2021.

SUMMARY

Castration is one of the most common surgical procedures in horses. There are various castration techniques and ways to achieve appropriate anesthesia. The decision making can be affected by the veterinarian's experience, working environment, the owner's wishes and budget. The breed and age of the horse, its value and training program need also to be considered. Horses are most commonly castrated either at home stable under standing sedation or at an equine clinic under general anesthesia. Standing castration is usually done with the open technique, in which the incisions are left open. Castration under general anesthesia in an operating room allows the use of different techniques and skin incision can be closed to allow healing by primary intention. Complications are more common in standing castration than in castration performed under sterile conditions and general anesthesia. The most common postoperative complications are surgical site swelling, seroma and infection. Laparoscopic castration and immunocastration are techniques than can be used in specific occasions, but for the majority of horses with normally descended testicles open surgery is still the technique of choice.